

Cyngor Caerdydd - Mai 2026

Arholiad CDLI Newydd Caerdydd

Sesiwn Gwrandawriad 4
Sipsiwn a Theithwyr

Datganiad Cyngor CD11
mewn Ymateb i Gwestiynau'r
Arolygwyr yn ID08d

www.cdllcaerdydd.co.uk

02920 872087

CDL@caerdydd.gov.uk

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg/
This document is available in English

Archwilio
Cynllun Datblygu Lleol Newydd
Cyngor Caerdydd

Sesiwn Gwrandawriad 4 – 14.00-17.00, 11 Mehefin 2026

Neuadd y Sir

Sipsiwn a Theithwyr

Mater - A yw'r CDLI yn gwneud darpariaeth ddigonol a chyflawnadwy ar gyfer llety Sipsiwn a Theithwyr.

Rhodddwyd tan 15 Mai i'r Cyngor fynd i'r afael â'n pryderon ynghylch ymagwedd y CDLI at ddarpariaeth Sipsiwn a Theithwyr fel y nodir yn ein Sylwadau a Chwestiynau Cychwynnol. O ganlyniad, gall yr agenda hon newid.

1. Agoriad a chyflwyniadau

2. Darparu llety i sipsiwn a theithwyr

2.1. Mae Aseiad Llety Sipsiwn a Theithwyr 2024 yn nodi'r angen am 117 llain parhaol a 10 llain dros dro. Ers cyhoeddi'r Aseiad Llety Sipsiwn a Theithwyr mae 4 llain wedi cael caniatâd cynllunio ger safle Sipsiwn a Theithwyr Shirenewton. Mae Polisi H11 yn dyrannu Lawnt Pengam gyda 80 o leiniau, o leiaf 33 yn fyr o'r angen a nodwyd. A ddylid dyrannu safleoedd ychwanegol i ddiwallu'r angen a nodwyd?

Ymateb:

Mae'r Cyngor yn cydnabod ei gyfrifoldebau statudol o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014 a gofynion Polisi Cynllunio Cymru (PCC). Mae'r CDLI Newydd wedi'i baratoi ar sail yr Aseiad Llety Sipsiwn a Theithwyr (ALISTh) diweddaraf ([RLDP42](#)), ac mae'r awdurdod yn parhau i fod yn ymrwymedig i sicrhau bod anghenion a nodwyd yn cael eu diwallu dros gyfnod y cynllun. Mae PCC yn cydnabod y gellir cyflawni hyn trwy gyfuniad o ddyraniadau, caniatâd cynllunio, ac ymgysylltu parhaus ag awdurdodau cyfagos. Mae'r cynllun felly yn mabwysiadu dull cytbwys a chyflawnadwy sy'n gyson â pholisi cenedlaethol.

Mae GTAA 2024 yn nodi angen am 117 o leiniau parhaol a 10 llain dros dro. Mae'r Cyngor eisoes wedi dechrau mynd i'r afael â'r gofyniad hwn drwy ganiatâd cynllunio diweddar ar gyfer 4 llain ger y safle Sipsiwn a Theithwyr presennol yn Shirenewton. Mae hyn yn dangos nad yw'r angen yn dibynnu ar ddyraniadau strategol yn unig a bod

darpariaeth hap-safle yn parhau i chwarae rôl ystyrion. Mae'r CDLI Newydd yn adlewyrchu'r patrwm hwn o gyflawni ac yn darparu fframwaith sy'n gallu ymateb i'r angen fel y mae'n codi trwy Bolisi H10 sy'n nodi fframwaith ar gyfer asesu cynigion sy'n dod ymlaen yn ystod cyfnod y cynllun.

Mae Polisi H11 yn darparu dyraniad sylweddol yn Lawnt Pengam, sy'n gallu darparu hyd at 80 o leiniau parhaol. Mae hyn yn gyfraniad sylweddol tuag at ddiwallu'r angen a nodwyd a bydd yn bodloni'n sylweddol yr angen tymor byr am 73 o leiniau a nodwyd yn ALISTh 2024.

Mae natur dros dro y dyraniad yn ymwneud â chyd-destun adfywio ehangach ardal Pengam Green ac nid yw'n tansellio ei allu i gyfrannu'n effeithiol yn y tymor byr i ganolig. Bydd adfywio ardal Lawnt Pengam yn ehangach yn galluogi gwella ac ehangu safle presennol Sipsiwn a Theithwyr Ffordd Rover i ddiwallu anghenion hirdymor Sipsiwn a Theithwyr. O'i ystyried yn y cyd-destun hwn a'r potensial i safleoedd ychwanegol ddod ymlaen, mae'r Cyngor o'r farn bod y CDLI yn darparu strategaeth gadarn a chyflawnadwy sy'n cyd-fynd â Deddf Tai (Cymru) 2014 a PCC.

2.2. Nid oes unrhyw safle yn cael ei ddyrannu i ddiwallu'r angen a nodwyd am leiniau trafndiaeth, ac mae'r Cyngor yn dweud y dylid darparu'r rhain mewn mannau eraill mewn Bwrdeistrefi Sirol eraill.

- i. A yw'r dull hwn yn briodol?
- ii. Beth mae'r Cyngor wedi'i wneud i sicrhau cyflenwi 10 llain tramwy mewn mannau eraill mewn Bwrdeistrefi Sirol eraill?
- iii. Os yw llety wedi'i sicrhau, a yw'r lleoliad yn addas i ddiwallu'r angen a nodwyd yng Nghaerdydd?

Ymateb:

O ran darpariaeth trafndiaeth, mae'r Cyngor yn parhau i weithio ar y cyd ag awdurdodau cyfagos trwy fecanweithiau rhanbarthol sefydledig. Mae PCC yn annog gweithio trawsffiniol o'r fath, yn enwedig lle gellir diwallu anghenion trafndiaeth yn fwy effeithiol ar raddfa ranbarthol.

Mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu Sipsiwn Teithwyr Cymru i gynnal ymchwil ar ddarpariaeth trafndiaeth ledled Cymru a fydd yn helpu i lywio a chryfhau'r ddealltwriaeth o anghenion trafndiaeth yng Nghymru a llywio trafodaethau parhaus ar lefel ranbarthol.

Nid yw'r CDLI Newydd yn diystyru darpariaeth yng Nghaerdydd; yn hytrach, mae'n cydnabod y gall y lleoliad mwyaf priodol ar gyfer lleiniau tramwy ddod i'r amlwg trwy ymchwil barhaus a thrafodaethau rhanbarthol. Felly, mae'r cynllun yn cadw digon o hyblygrwydd i ddarparu ar gyfer darpariaeth trafndiaeth pe bai angen safle yng Nghaerdydd yn y pen draw.

3. Lawnt Pengam

3.1 A yw'r safle arfaethedig yn Lawnt Pengam yn addas ac a all ddarparu ar gyfer 80 o leiniau?

Ymateb:

Mae'r Cyngor o'r farn y gall y safle ddarparu hyd at 80 o leiniau a bydd hyn yn cael ei weithio fel rhan o'r dyluniad manwl ar gyfer y safle sydd wedi'i gomisiynu fel rhan o'r paratodau parhaus ar gyfer cyflwyno cais cynllunio ar gyfer y safle. Mae'r safle yn cael ei ystyried yn addas gan fod y Cyngor bellach yn berchen ar y safle hwn ac ardal ehangach Lawnt Pengam ac mae astudiaethau rhagarweiniol wedi dangos nad oes unrhyw gyfyngiadau sylweddol ar y safle o ran perygl llifogydd, bioamrywiaeth a haliogiad a gellir lliniaru unrhyw effeithiau fel rhan o ddyluniad manwl y safle.

3.2 A yw'r Cyngor wedi cyfiawnhau dewis Lawnt Pengam o ran y canlynol:

- i. Bioamrywiaeth - Dull Fesul Cam, gan gynnwys effaith ar Ardal Cadwraeth Arbennig (ACA) Aber Hafren, Ardal Gwarchodaeth Arbennig (AGA) a safle Ramsar?

Ymateb:

Mae'r Cyngor yn cydnabod yr angen i ystyried ardaloedd o bwysigrwydd bioamrywiaeth wrth nodi safleoedd ar gyfer Sipsiwn a Theithwyr. Mae'r ystyriaethau hyn wedi llywio'r broses asesu safle. Nid yw'r Cylchlythyr yn atal datblygiad o fewn neu gyfagos i safleoedd bioamrywiaeth dynodedig; yn hytrach, mae'n gofyn bod materion o'r fath yn cael eu hasesu'n briodol a bod unrhyw effeithiau posibl yn cael eu deall a'u lliniaru. Mae'r Cyngor wedi ymgymryd â gwaith arfarnu ecolegol cychwynnol i gefnogi'r dyraniad, ac mae gwaith yn mynd rhagddo ar fireinio'r dystiolaeth hon fel rhan o baratoi astudiaeth asesiad ecolegol fanwl mewn cysylltiad â chyflwyno cais cynllunio drwy'r broses rheoli datblygu.

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod y safle yn gorwedd o fewn dalgyloch hamdden craidd Ardal Cadwraeth Arbennig, AGA a safle Ramsar Aber Hafren a ddiffinnir yn Asesiad Rheoliadau Cynfinoedd (ARhC) y CDLI Newydd. Mae Polisi BG7 wedi'i gynllunio i sicrhau nad yw datblygiad yn arwain at gynnydd di-dor yn y pwysau hamdden ar y safleoedd hyn a ddynodwyd yn rhyngwladol. Mae'r CDLI Newydd yn cydnabod mai'r dull mwyaf effeithiol o fynd i'r afael ag effeithiau o'r fath yw trwy dull strategol, gan gynnwys cyfraniadau posibl at Reoli a Monitro Mynediad Strategol (RhMMS) a/neu ddarparu Mannau Gwyrdd Naturiol Amgen Addas (MGNAA).

O ran dynodiad Safle o Bwysigrwydd Cadwraeth Natur (SoBCN) Rhostir Pengam, mae'r Cyngor yn nodi bod PCC yn cydnabod rôl bwysig SoBCN wrth gyfrannu at

rwydweithiau ecolegol, ac mae'r Cyngor wedi mynd i'r afael â'r dyraniad gyda hyn mewn golwg. Mae'r dull cam y cyfeirir ato yn Polisi Cynllunio Cymru Ffigur 13 wedi'i gymhwysu'n gymesur yn y cam llunio cynlluniau. Mae asesiadau ecolegol cychwynnol yn dangos y gellir rheoli effeithiau a bod mesurau lliniaru a gwella yn gyraeddadwy. Nid yw presenoldeb SoBCN yn atal dyraniad yn awtomatig; yn hytrach, mae'n gofyn bod effeithiau yn cael eu deall a bod dewisiadau rhesymol eraill yn cael eu hystyried. Mae tystiolaeth y Cyngor yn dangos bod y broses hon wedi'i chynnal.

Mae'r broses o ddewis safleoedd wedi ystyried ystod eang o leoliadau posibl, gan gynnwys safleoedd llai, yn unol â chanllawiau Llywodraethu Cymru *Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr*. Daeth yr asesiad i'r casgliad nad oedd safleoedd llai naill ai ar gael, na ellir eu cyflawni, neu'n annigonol i ddiwallu graddfa'r angenrheidiol a nodwyd yn ALISTh. Mae safle Lawnt Pengam yn cynrychioli'r unig opsiwn realistig a chyflawnadwy sy'n gallu diwallu cyfran sylweddol o'r angen a nodwyd o fewn cyfnod y cynllun. Mae'r Cyngor yn fodlon bod dewisiadau rhesymol eraill wedi'u harchwilio a bod y dyraniad yn adlewyrchu'r cydbwysedd mwyaf priodol rhwng cyflawnadwyedd, ystyriaethau amgylcheddol, a'r gofyniad statudol i ddiwallu angen a nodwyd.

- ii. Lleoliad, a yw'r safle hwn yn addas ar gyfer meddiannaeth breswyl?

Ymateb:

Mae'r Cyngor yn cydnabod y pryderon a godwyd ynghylch addasrwydd y safle ar gyfer meddiannaeth breswyl. Mae'r materion hyn wedi'u hystyried drwy'r broses o ddewis ac asesu safleoedd, a archwiliodd ystod eang o leoliadau posibl. Daeth yr asesiad i'r casgliad bod Lawnt Pengam yn cynrychioli'r opsiwn mwyaf realistig a chyflawnadwy sy'n gallu diwallu cyfran sylweddol o'r angen a nodwyd. Yn arwyddocaol, mae'r lleoliad hwn yn cael ei gefnogi gan y mwyafrif o'r gymuned Sipsiwn a Theithwyr sydd eisiau lleoli yn yr ardal hon oherwydd agosrwydd at aelodau o'r teulu a mynediad sefydledig at ofal iechyd, addysg a chyfleusterau cymunedol. Mae'r Cyngor yn fodlon bod y safle, gyda lliniaru priodol a gwaith technegol pellach yn y cam cais cynllunio, yn addas i'w ddyrannu ac yn gallu darparu'r lleiniau gofynnol o fewn cyfnod y cynllun.

- iii. Dyluniad/rhifau? Mae canllawiau Llywodraethu Cymru, *Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr* yn nodi y dylai safleoedd newydd gynnwys 20 llain neu lai.

Ymateb:

Mae'r Cyngor yn cydnabod y canllawiau o ran Dylunio Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr, sy'n cynghori na ddylai safleoedd newydd yn gyffredinol gynnwys dim mwy nag 20 o leiniau oni bai bod amgylchiadau eithriadol yn berthnasol ac ymgysylltu priodol wedi digwydd. Mae graddfa'r angen a nodwyd yng Nghaerdydd yn sylweddol, ac mae'r Cyngor o'r farn bod hyn yn amgylchiad eithriadol sy'n gofyn am ymateb strategol. Nid yw'r canllawiau yn gwahardd safleoedd mwy; yn hytrach, mae'n gofyn bod eu

cyfiawnhad yn cael ei dystiolaeth yn glir. Nid yw safleoedd sylweddol fwy yn unigryw i Gaerdydd o ystyried maint yr angen yn y ddinas ac mae gan y Cyngor hanes profedig eisoes o reoli safle mawr yn Shirenewton yn llwyddiannus sy'n cynnwys 59 o leiniau.

Fel y nodir uchod, mae'r Cyngor wedi ymgymryd ag ymgysylltu â chymunedau Sipsiwn a Theithwyr drwy'r broses Asesiad Llety Sipsiwn a Theithwyr, cyswllt parhaus â grwpiau cynrychioliadol ac ymgynghori wedi'i dargedu. Yn arwyddocaol, mae'r lleoliad hwn yn cael ei gefnogi gan y mwyafrif o'r gymuned Sipsiwn a Theithwyr sydd eisiau lleoli yn yr ardal hon oherwydd agosrwydd at aelodau o'r teulu a mynediad sefydledig at ofal iechyd, addysg a chyfleusterau cymunedol. Bydd yr ymgysylltiad hwn yn parhau wrth i'r safle symud ymlaen tuag at y cam cais cynllunio a'r cyflwyno. Safbwynt y Cyngor yw bod graddfa dyraniad Lawnt Pengam yn cael ei gyfiawnhau gan lefel yr angen heb ei ddiwallu ac argaeledd cyfyngedig safleoedd amgen addas.

Roedd y broses o ddewis safle yn ystyried y potensial i ddiwallu anghenion trwy nifer o safleoedd llai. Fodd bynnag, daeth yr asesiad i'r casgliad na allai safleoedd llai ar eu pennau eu hunain gyflawni'r raddfa ddarpariaeth sy'n ofynnol o fewn cyfnod y cynllun. Roedd llawer o safleoedd llai heb fod ar gael, yn amhosib eu cyflawni, neu wedi'u cyfyngu i'r graddau na allent gyfrannu'n ystyrlon at yr angen a nodwyd. Felly, dyraniad Lawnt Pengam yw'r unig opsiwn realistig a chyflawnadwy sy'n gallu mynd i'r afael â chyfran sylweddol o'r gofyniad. Mae'r Cyngor yn parhau i fod yn agored i safleoedd llai sy'n dod ymlaen drwy'r broses rheoli datblygu, ond mae'r dystiolaeth yn dangos na fyddai dibynnu ar safleoedd llai yn unig yn bodloni rhwymedigaethau statudol o dan Ddeddf Tai (Cymru) 2014 neu PCC.

4. Pwyntiau Gweithredu